

ZASADY I TRYB PRZEPROWADZENIA WYBORÓW DO WALNEGO ZGROMADZENIA ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ, ZARZĄDZONYCH NA DZIEŃ 31 maja 2015r.

I. Akty normatywne regulujące zasady i tryb przeprowadzenia wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych:

- 1) rozdział 4 ustawy z dn. 14.XII.1995 r. o izbach rolniczych z późn zm.
- 2) uchwała nr 8/2010 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dn. 1 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych,
- 3) uchwała nr 9/2014 KRIR z dn. 25 listopada 2014 r. w sprawie zarządzenia wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych.

UWAGA!

Stosownie do art. 24 ustawy z dn. 14.XII.1995r. ustawy o izbach rolniczych, członkowie walnego zgromadzenia są wybierani spośród członków izby w **wyborach pośrednich, dwustopniowych**, przeprowadzanych w głosowaniu tajnym.

W pierwszym etapie z każdej gminy wybierani są dwaj delegaci (lub jeden, jeżeli obszar użytków rolnych w gminie nie przekracza 4 tys. ha). Wybrani delegaci wchodzi w skład **rady powiatowej**.

Na pierwszym posiedzeniu, rada powiatowa izby wybiera ze swego grona **przewodniczącego** oraz **delegata na walne zgromadzenie**. Wymienione dwie osoby (z każdego powiatu) wchodzi w skład Walnego Zgromadzenia Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. W województwie zachodniopomorskim jest 18 powiatów, zatem Walne Zgromadzenie Izby będzie składało się z **36 osób**.

W okręgach wyborczych, w których wybory nie dojdą do skutku, nie przewiduje się ich powtórzenia.

II. Utworzenie okręgów wyborczych i obwodów głosowania.

- 1) Zarząd ZIR sporządza wykaz okręgów wyborczych z podziałem na poszczególne powiaty, uwzględniając miasta na prawach powiatu (Szczecin, Świnoujście, Koszalin), nadaje im numery oraz ustala – na podstawie danych z ewidencji gruntów rolnych – liczbę członków do rady powiatowej wybieranych w poszczególnych okręgach wyborczych. Najpóźniej w dn. **1 maja 2015r.** przekazuje wykaz Komisji Wojewódzkiej.
- 2) Komisja Wojewódzka najpóźniej w dniu **6 maja 2015r.** przekazuje wykaz komisjom okręgowym i podaje go do wiadomości członków ZIR poprzez rozplakatowanie obwieszczeń.
- 3) Komisja Okręgowa w uzasadnionych przypadkach (po konsultacji z Komisją Wojewódzką) może podzielić okręg wyborczy na obwody głosowania. Obwody

głosowania – ze względu na konieczność ograniczenia kosztów – mogą być tworzone w wyjątkowych okolicznościach, w porozumieniu z gminami najpóźniej w dniu **8 maja 2015r.**

III. Powołanie komisji wyborczych.

- 1) Komisję Wojewódzką powołuje Walne Zgromadzenie ZIR
- 2) Komisje okręgowe powołuje Komisja Wojewódzka w drodze uchwały najpóźniej w dniu **4 maja 2015r.**
- 3) W skład komisji okręgowych i obwodowych wchodzi od 5 do 7 osób uprawnionych, tj. członków izby.
- 4) W skład komisji nie mogą wchodzić osoby kandydujące w wyborach do rady powiatowej.

IV. Pierwsze posiedzenia komisji okręgowych i obwodowych odbywają się niezwłocznie.

- 1) Na pierwszym posiedzeniu:
 - a. komisje okręgowe wybierają przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza komisji, ustalają:
 - *swoje zadania i tryb pracy oraz obowiązki i uprawnienia,*
 - *ramowy plan pracy i podział czynności pomiędzy członków komisji,*
 - *działania związane z przyjmowaniem zgłoszeń kandydatów na członków rad powiatowych ZIR,*
 - *sposób podania do publicznej wiadomości informacji o swoim składzie, siedzibie i pełnionych dyżurach, szczególnie dla przyjmowania zgłoszeń kandydatów na członków rady powiatowej izby.*
 - b. komisje obwodowe wybierają przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza komisji, ustalają:
 - *swoje zadania i tryb pracy oraz obowiązki członków komisji,*
 - *zadania do dnia wyborów, w tym przygotowanie lokalu wyborczego, odbiór i zabezpieczenie kart do głosowania oraz spisu uprawnionych,*
 - *plan pracy – podział zadań – w dniu głosowania*
- 2) Następne posiedzenia odbywają się w miarę potrzeb.
- 3) Pracami komisji kieruje jej przewodniczący, a w razie jego nieobecności funkcję tę wypełnia zastępca przewodniczącego.
- 4) Komisje rozstrzygają w sprawach należących do ich właściwości na posiedzeniach, w obecności co najmniej połowy swojego składu, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.
- 5) Z posiedzenia komisji sporządza się protokół, w którym podaje się czas trwania obrad, porządek posiedzenia, imiona i nazwiska uczestników, zwięzłą treść wystąpień oraz podjęte rozstrzygnięcia. Do protokołu dołącza się podjęte uchwały. Protokół podpisuje przewodniczący komisji i sekretarz. Uchwały komisji oraz protokoły rejestracji

kandydatów i protokoły wyników głosowania podpisują wszystkie osoby obecne przy ich sporządzeniu.

V. Spis osób uprawnionych do głosowania.

- 1) Spis uprawnionych do głosowania sporządza się w urzędzie gminy w dwóch egzemplarzach, jako zadanie zlecone gminie przez ustawę o izbach rolniczych. Po jego sporządzeniu najpóźniej w dniu 17 maja 2015r., przez okres 5 dni powinien być udostępniony do wglądu wyborców w siedzibie urzędu gminy w godzinach pracy urzędu.
- 2) W spisie ujmuje się osoby, które:
 - są podatnikami podatku rolnego- właścicielami, posiadaczami samoistnymi, użytkownikami wieczystymi lub posiadaczami gospodarstw rolnych, tj. gruntów o łącznej powierzchni 1 ha lub 1ha przeliczeniowy (art. 2 ust 1 ustawy o podatku rolnym),
 - na podstawie informacji uzyskanej z właściwego urzędu skarbowego płacą podatek dochodowy z działów specjalnych produkcji rolnej i mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w okręgu wyborczym,
 - na podstawie informacji uzyskanych od właściwych, ze względu na siedzibę, rolniczych spółdzielni produkcyjnych w odniesieniu do członków tych spółdzielni posiadających wkłady gruntowe.
- 3) Spis sporządza się pismem maszynowym lub w formie wydruku komputerowego według miejscowości, ulic i kolejnych numerów domów, a w miejscowościach, w których brak ulic, tylko w kolejności numerów domów. Spis po jego zakończeniu podpisuje osoba, która go sporządziła i opatruje pieczęcią organu odpowiedzialnego za jego sporządzenie.
- 4) Na oddzielnym arkuszu spisu wpisuje się przedstawicieli osób uprawnionych będących osobami prawnymi.
- 5) W przypadku, gdy osoba uprawniona posiada prawo wyborcze z więcej niż jednego tytułu, umieszcza się ją w spisie tylko raz z odnotowaniem tego faktu w odpowiedniej rubryce spisu.
- 6) W przypadku podziału okręgu wyborczego na obwody głosowania spis sporządza się oddzielnie dla każdego obwodu głosowania.
- 7) Każda z osób uprawnionych może wnieść zażalenie w sprawie nieprawidłowości sporządzonego spisu. Organ, który sporządził spis, rozpatruje zażalenie w ciągu 3 dni od daty wniesienia i wydaje decyzję w sprawie. Od decyzji nieuwzględniającej zażalenia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem organu sporządzającego spis, skargi do sądu rejonowego w ciągu 3 dni. Od postanowienia sądu nie przysługują środki odwoławcze.
- 8) Spis przekazuje się komisji okręgowej lub komisjom obwodowym najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień wyborów. Drugi egzemplarz spisu pozostaje w urzędzie gminy.

VI. Rejestracja kandydatów.

- 1) Kandydatem na członka Rady Powiatowej ZIR może być wyłącznie osoba uprawniona – kandydować może tylko na terenie jednej gminy – jednego okręgu wyborczego.
- 2) Zgłoszenia kandydatów przyjmują komisje okręgowe w celu zarejestrowania **najpóźniej w dniu 11 maja 2015 r.**
- 3) Zgłoszenia może dokonać kandydat osobiście lub pisemnie wskazana przez niego osoba albo przedstawiciel osoby prawnej wskazany przez władze tej osoby prawnej, uprawniony do jej reprezentowania przy czynnościach prawnych.
- 4) Zgłoszenia powinny zawierać:
 - a) imię/imiona, nazwisko, wiek, wykształcenie, zawód i miejsce zamieszkania kandydata oraz oznaczenie okręgu, do którego następuje zgłoszenie, a w przypadku osoby prawnej ponadto nazwę i adres tej osoby,
 - b) imię/imiona, nazwisko, adres zamieszkania oraz serię i nr dowodu osobistego osoby dokonującej zgłoszenia,
 - c) do zgłoszenia załącza się:
 - *listę co najmniej 50 osób popierających, posiadających prawo wyborcze w danym okręgu, w którym dokonywane jest zgłoszenie, a w okręgu, w którym liczba członków izby wynosi mniej niż 50, zgłoszenie kandydata wymaga poparcia co najmniej 10 % członków izby posiadających prawo wyborcze w danym okręgu wyborczym,*
 - *pisemne oświadczenie kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie w danym okręgu wyborczym,*
 - *pisemne upoważnienie do dokonania zgłoszenia podpisane przez kandydata z oznaczeniem imion, nazwiska i adresu zamieszkania osoby upoważnionej do dokonania zgłoszenia, jeżeli zgłoszenia nie dokonuje sam kandydat,*
 - *dokument wystawiony przez władze osoby prawnej o ustanowieniu przedstawiciela tej osoby zawierający nazwę i adres siedziby osoby prawnej, nazwę organu, który ustanowił przedstawiciela oraz imiona, nazwisko, adres zamieszkania przedstawiciela, jeżeli zgłoszenie kandydata dokonywane jest w imieniu osoby prawnej,*
 - d) zgłoszenie każdego kandydata dokonywane jest odrębnie,
 - e) komisja okręgowa niezwłocznie rejestruje kandydata w obecności zgłaszającego, jeżeli zgłoszenia dokonano zgodnie z obowiązującymi przepisami, sporządzając protokół rejestracji kandydata według określonego wzoru,
 - f) jeżeli zgłoszenie kandydata nie spełnia wymogów określonych w przepisach, komisja okręgowa niezwłocznie odmawia rejestracji kandydata i wzywa zgłaszającego do uzupełnienia zgłoszenia w terminie do trzech dni, nie później jednak niż w dniu 11 maja. Odmowa i wezwanie powinny mieć formę uchwały podpisanej przez wszystkich członków komisji obecnych przy jej sporządzeniu (minimum 50 % składu komisji).

Od decyzji odmawiającej rejestracji zgłaszającemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do Komisji Wojewódzkiej w terminie trzech dni od dnia wydania decyzji, za pośrednictwem komisji okręgowej.

Komisja Wojewódzka rozpatruje odwołanie w terminie trzech dni i jej decyzja jest ostateczna,
 - g) jeżeli w terminie przewidzianym do zgłoszenia kandydatów nie zostanie zgłoszona w danym okręgu wyborczym liczba kandydatów odpowiadająca co

najmniej liczbie mandatów do obsadzenia, komisja okręgowa wzywa członków izby rolniczej, przez rozplakatowanie obwieszczeń, następnego dnia po upływie terminu, tj. w dniu 12 maja 2015 r., do zgłoszenia dodatkowych kandydatów. W tym przypadku termin do zgłoszenia kandydatów i ich zarejestrowania upływa trzeciego dnia od dnia rozplakatowania obwieszczeń, tj. w dniu 15 maja 2015 r.,

- h) po zarejestrowaniu kandydatów komisja okręgowa sporządza, w porządku alfabetycznym, listę kandydatów i podaje ją do wiadomości osób uprawnionych poprzez rozplakatowanie obwieszczeń najpóźniej w dniu 21 maja 2015 r. Na liście umieszcza się dane kandydatów, a mianowicie:
- imię/imiona, nazwisko, wiek, wykształcenie, zawód i miejsce zamieszkania oraz oznaczenie okręgu, do którego następuje zgłoszenie kandydata, a w przypadku osoby prawnej ponadto nazwę i adres siedziby tej osoby.

VII. Karty do głosowania.

- 1) Druk kart do głosowania zarządza komisja okręgowa na podstawie listy kandydatów.
- 2) Karta do głosowania jest drukowana na papierze koloru białego, rodzajem i wielkością czcionki jednakową dla wszystkich kandydatów w danym okręgu wyborczym.
- 3) Przy każdym nazwisku po prawej stronie powinna być kratka.
- 4) Karta do głosowania może mieć format A-6, A-5, A-4, w zależności od liczby zarejestrowanych kandydatów.
- 5) W przypadku większej liczby zgłoszonych kandydatów można ich umieścić w więcej niż jednej pionowej kolumnie. W takim przypadku numerację nazwisk prowadzi się w ramach pionowych kolumn, poczynając od kolumny lewej. Poszczególne kolumny oddziela się na karcie liniami pionowymi.
- 6) Karta do głosowania musi być opatrzona pieczęcią komisji okręgowej, umieszczoną na dole po prawej stronie, a w przypadku podziału na obwody głosowania, karta powinna być opatrzona również pieczęcią komisji obwodowej, którą umieszcza się na dole po lewej stronie.
- 7) Karty do głosowania muszą być przekazane właściwym komisjom najpóźniej do godz. 24.00 w dniu 30 maja 2015r. Karty po przekazaniu muszą być odpowiednio zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych.

VIII. Głosowanie.

- 1) Głosowanie przeprowadza się na obszarze okręgu wyborczego w dniu 31 maja 2015r. w godz. od 8:00 do 18:00 w lokalu komisji okręgowej,
- 2) Przed rozpoczęciem głosowania, tj. pomiędzy godz. 7:00 a 8:00 komisja sprawdza:
 - czy urna jest pusta (następnie urnę się plombuje i odciska pieczęć komisji na plombie),
 - czy na miejscu znajduje się wystarczająca ilość kart do głosowania,
 - czy są spisy wyborców,
 - czy są wystarczające ilości urządzeń zapewniających tajność głosowania (kabiny, parawany, a w nich przybory do pisania).

UWAGA !

Od momentu rozpoczęcia głosowania do jego zakończenia urny nie wolno otwierać ani wynosić poza lokal wyborczy!

- 3) W czasie trwania głosowania w lokalu wyborczym powinni być obecni: przewodniczący komisji lub jego zastępca oraz co najmniej dwaj członkowie komisji, dlatego niezbędny jest plan pracy komisji uwzględniający czas pracy poszczególnych członków komisji.
- 4) Wyborca przed przystąpieniem do głosowania okazuje komisji dowód osobisty lub inny dokument ze zdjęciem stwierdzający jego tożsamość, następnie:
 - *otrzymuje od komisji kartę do głosowania,*
 - *kwituje jej odbiór podpisem w odpowiedniej rubryce spisu uprawnionych do głosowania,*
 - *udaje się do pomieszczenia zapewniającego tajność głosowania znajdującego się w lokalu wyborczym.*
- 5) Członek komisji powinien poinformować wyborcę o zasadach głosowania, a mianowicie:
 - *w okręgu jednomandatowym głosować można tylko na jednego kandydata, stawiając znak „X” po prawej stronie jego nazwiska w kratce; postawienie znaku „X” w więcej niż jednej kratce lub nie postawienie żadnego znaku w kratce spowoduje nieważność głosu,*
 - *w przypadku okręgu dwumandatowego głosować można tylko na dwóch kandydatów, stawiając znak „X” w kratkach po prawej stronie ich nazwisk; postawienie znaku „X” w większej ilości niż dwa lub nie postawienie żadnego znaku spowoduje nieważność głosu,*
 - *dopisanie na karcie do głosowania dodatkowych nazwisk albo poczynienie innych dopisków lub skreśleń pociąga za sobą nieważność głosu.*

IX. Dopuszczalność przerywania głosowania.

- 1) Zasadą jest, że głosowania przerywać nie wolno. Gdyby jednak wskutek nadzwyczajnych wydarzeń przeprowadzenie głosowania byłoby na czas przejściowy uniemożliwione, komisja może zarządzić:
 - *przerwanie i przedłużenie głosowania o okres przerwy,*
 - *odroczenie głosowania do dnia następnego.*

Zarządzenie takie powinno być natychmiast przesłane Komisji Wojewódzkiej oraz podane do publicznej wiadomości. W przypadku, gdy głosowanie przeprowadza komisja obwodowa, zarządzenie o przerywaniu głosowania przesyła się właściwej komisji okręgowej, która niezwłocznie zawiadamia komisję wojewódzką.

W każdym przypadku przerywania głosowania komisja pieczętuje wlot urny i oddaje ją na przechowanie przewodniczącemu komisji, który ma obowiązek zabezpieczyć urnę przed dostępem osób niepowołanych. Po wznowieniu głosowania komisja stwierdza protokolarnie, czy pieczęcie nie zostały naruszone.

X. Ustalenie wyników głosowania i wyboru członków rady powiatowej.

- 1) Przewodniczący komisji o godz. 18:00 zarządza zamknięcie lokalu wyborczego. Od tej chwili głosować mogą tylko te osoby, które przybyły do lokalu przed godz. 18:00. W przypadku, gdy wszyscy uprawnieni do głosowania oddali swoje głosy, komisja może zarządzić wcześniejsze zamknięcie lokalu wyborczego.
- 2) **Niewłócznie po zakończeniu głosowania** komisja przystępuje do ustalenia wyników głosowania. W tym celu należy:
 - *na podstawie spisu uprawnionych ustalić liczbę osób uprawnionych do głosowania,*
 - *zapakować niewykorzystane karty do głosowania po uprzednim przeliczeniu i zapisaniu ich liczby na paczce,*
 - *policzyć ilość podpisów potwierdzających otrzymanie kart do głosowania; jest to liczba osób, którym wydano karty do głosowania,*
 - *otworzyć i wysypać z urny karty do głosowania; należy zwrócić uwagę, aby z urny wyjąć wszystkie karty,*
 - *z wysypanych kart oddzielnie układać karty nieważne oraz karty ważne.*

Następnie liczy się karty nieważne, a w dalszej kolejności karty oddane na poszczególnych kandydatów. Przy pomocy wcześniej przygotowanych arkuszy pomocniczych każdy głos na danego kandydata odnotowuje się na tym arkuszu.

Po podliczeniu kart nieważnych oraz ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów powinno się otrzymać ilość wyborców biorących udział w głosowaniu – czyli ilość osób, którym wydano karty. Natomiast ta liczba powinna wynikać z ilości złożonych podpisów przez wyborców w spisie wyborców. Są to dane porównywalne, czy obliczenia są prawidłowe. **W każdym przypadku ilość kart do głosowania wyjęta z urny nie może być większa od sumy kart nieważnych i kart ważnych.**

Przed przystąpieniem do sporządzenia protokołu wyników głosowania należy sprawdzić, czy ilość kart ważnych równa się sumie głosów oddanych na poszczególnych kandydatów. Jeżeli są różne, należy ponownie przeliczyć karty.

Następnie sporządzić według obowiązującego wzoru odpowiedni protokół, a mianowicie:

- *w okręgach nie podzielonych na obwody głosowania komisja okręgowa sporządza protokół wyników głosowania i wyników wyborów do rady powiatowej ZIR,*
- *w okręgach podzielonych na obwody głosowania, komisja obwodowa sporządza protokół wyników głosowania w obwodzie i po podpisaniu przez członków komisji będących przy jego sporządzeniu oraz opatrzeniu pieczęcią, przekazuje go do komisji okręgowej,*
- *komisja okręgowa, po otrzymaniu protokołów wyników głosowania ze wszystkich obwodów, sumuje wyniki z tych obwodów na wcześniej przygotowanym arkuszu pomocniczym i po sprawdzeniu zgodności danych, jak przy sporządzeniu protokołu w okręgach nie podzielonych na obwody, sporządza protokół wyników głosowania i wyników wyborów do rady powiatowej ZIR.*

Zasadą jest, że mandat w okręgu jednomandatowym otrzymuje kandydat, który uzyskał w głosowaniu największą liczbę głosów. W przypadku, gdy dwóch lub więcej kandydatów otrzymało równą liczbę głosów ważnych, wybranie członka rady powiatowej następuje w drodze losowania zarządzanego przez komisję.

W okręgu dwumandatowym mandaty uzyskują dwaj kandydaci, którzy otrzymali kolejno największą ilość głosów. W przypadku gdy dwóch lub więcej kandydatów otrzymało równą liczbę głosów i kandydatów tych jest więcej niż mandatów o pierwszeństwie rozstrzyga losowanie.

Protokoły wyników głosowania i wyników wyborów do rad powiatowych ZIR przewodniczący komisji okręgowych przekazują do Komisji Wojewódzkiej w sposób ustalony oddzielnym harmonogramem przez tę Komisję.

UWAGA !

Wyniki głosowania i wyboru do rady powiatowej Izby wywiesza się obowiązkowo w formie informacji (może to być jedna z kopii protokołu) do wiadomości wyborców na zewnątrz siedziby komisji.

Po zakończeniu wyborów komisje obwodowe i okręgowe, za pośrednictwem Komisji Wojewódzkiej, przekazują Zarządowi ZIR całość dokumentacji z wyborów, wraz z kartami do głosowania.

*Opracowano
w Biurze Zachodniopomorskiej
Izby Rolniczej*

Szczecin, kwiecień 2015 r.